

beholdning paa 10 pCt. af Budgettes Beløb ingenlunde stor. Da jeg overtog Finansministeriet i 1913, var Kassebeholdningen vel mellem 10 og 20 Mill. Kr., og naar den var 20 Mill. Kr., vilde man anse den for ganske overordentlig betydelig og fuldkommen tilstrækkelig til alle Statens Behov. Nu maa den mindst være 50 Mill. Kr., og saa kan det altsaa tænkes, at Nationalbanken i Virkeligheden maa yde Statskassen den fornødne Kassebeholdning. Dette synes mig i og for sig ikke noget saa særdeles afskrækkende, i høj Grad ikke en Foreteelse, man behøver at være urolig over. Tværtimod, man kunde maa-ske mene, at det, i hvert Fald naar det ikke var fuldkomment normale Tider, det gjaldt, vel maatte være en naturlig Udvej for Staten. Hvis man mener, at Staten skal være overordentlig pengestærk — og det kan man ikke nægte har sine store Fordele —, maa man huske paa, at der er den Fare ved en saadan Pengestyrke hos Staten, at da vil alle ile til og have alle Krav opfyldt, og da bliver det meget vanskeligt for Finansministeren og Regeringen at staa imod Kravene. Da vil det være, som naar der er overordentlig mange Blomster paa en Eng; at alle Bier iler til — og der vil i dette høje Ting være en Bi for hvert Medlem —, som øjeblikkelig vil forsøge at suge al den Honningsaft ud af Blomsterne, som de paa nogen Maade kan.

I Oktober Maaned skyldte Statskassen paa det højeste til Nationalbanken omkring 164 Mill. Kr. Derfor var der jo nogen Valuta; jeg har Vanskelighed ved at sige, hvor megen det var, det var maa-ske 10—15 Mill. Kr. Sagen er den, at paa disse Konti, hvor der endnu ikke er opgjort, hvad der er Tab, hvor desuden Salg og Tilskud blandes sammen, er det ikke let at sige noget bestemt; men jeg kan jo se helt bort fra denne Side af Sagen og sige, at Gælden var de 164 Mill. Kr. Den 15. November, i Lørdags, var Gælden 119½ Mill. Kr., og det var allerede en meget betydelig Nedgang; men denne maa oven i Købet forøges derved, at der samtidig i de forskellige Hovedbanker her i København stod et Beløb paa 8,7 Mill. Kr., som var indgaaet i Form af Skatter, Afgifter og Intrader, som endnu ikke var overførte til Nationalbanken, idet Hovedbankerne her i København, til Næmhed for Borgerne og for Myndighederne, Rodemestre og lignende, har Ret til at modtage Indbetaling af Skatter; de store Selskaber f. Eks. betaler naturligt deres Skat i den

Bank, hvor de har deres Aktiver staaende. Derfor staaer der fra Dag til Dag, naar Skatterne indgaar, store Summer i Privatbankerne, som atter senere indgaar i Nationalbanken. Jeg maa altsaa yderligere formindske Gælden til Nationalbanken med dette Beløb, og den kommer saa ned til et Beløb af 110,8 Mill. Kr. Der er saaledes fra forrige Maaned en meget betydelig Nedgang. Endelig maa jeg endnu dertil føje, at Finansministeriet i denne Tid har indkøbt danske 3 og 3½ pCt.s Statsobligationer til et nominelt Beløb af 9,2 Mill. Kr. og har derfor kun betalt 6,4 Mill. Kr., altsaa kun ⅔ af det fulde Beløb. Dette skyldes, at den franske Regering, der sad inde med disse Obligationer, ønskede at afhænde dem og ønskede, at den danske Regering skulde overtage dem, hvilket vi naturligvis erklærede os villige til. Den franske Regering overtog under Verdenskrigen private Borgeres Obligationsbeholdninger, naar disse var fremmede og neutrale Staters Obligationer, og ønskede saa for indeværende Aar atter at sælge dem, og den solgte altsaa dem, jeg har nævnt, til Danmark. Dette Beløb maa jeg derfor ogsaa egentlig drage fra, idet det ikke har haft noget at gøre med den almindelige Statsudgift, men nu er kommet til at figurere for Kassebeholdningen som Udgift.

Ellers har altsaa Statskassen i denne Tid kunnet afholde alle almindelige ordentlige og overordentlige Udgifter, der har været, og samtidig kunnet nedbringe Gælden i saa høj Grad, som jeg har nævnt. Det er muligt, der igen kommer en forbigaaende Opgang i Gældens Størrelse, fordi der er store Beløb, der skal udbetales, saaledes 6,6 Mill. Kr. til Landbrugerne som Tilskud til det for meget leverede Korn. Ligeledes skal Sukkerordningen nu salderes, og dertil kræves et meget betydeligt Beløb; der er hidtil indgaaet store Beløb i Statskassen, men nu salderes det, og hertil kræves mange Millioner. Paa den anden Side er det klart, at det, der er indkommet, er den overordentlige Skat, det vil sige Selskabsskatten. Den var forfaldet 1. Oktober og blev naturligvis ikke indbetalt i Oktober, thi alle her i Landet indbetaler Skat saa sent som muligt; det er egentlig først til den 15. November, vi forlanger, at Skatten skal være betalt; man maa vise noget Hensyn til saa store Skatteydere, som det her drejer sig om, idet Skatten for enkelte af disse Selskaber kan beløbe sig til mellem 1 og 5 Mill. Kr. Men henimod den 15.